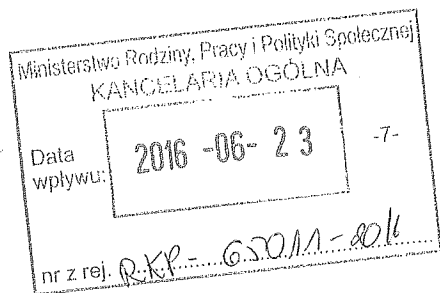

Warszawa, dnia 10.06.2016 r.

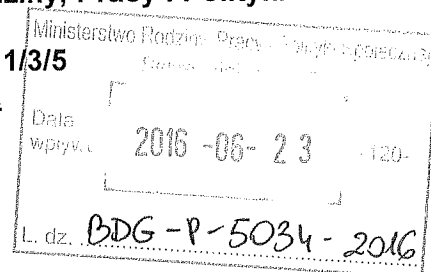

(pieczęć nagłówkowa inspektora pracy)

Nr rej. 150506-5310-K003-Ws01/16

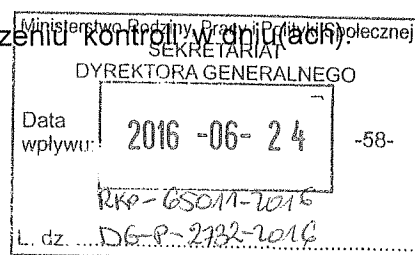

Pracodawca:
Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki
Społecznej
ul. Nowogrodzka 1/3/5
00-513 Warszawa

WYSTĄPIENIE

Na podstawie art. 11 pkt 8, w związku z art. 33 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy (Dz.U. z 2015 poz. 640) po przeprowadzeniu kontroli w dniach 30.03; 6.04; 12,17.05.2016 r.

wnoszę o:

1. Zapewnienie wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy przez służbę bezpieczeństwa i higieny pracy podlegającą bezpośrednio pracodawcy zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.

Podstawa prawna:

- art. 237¹¹ ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz.U. z 2014 r. poz. 1502 ze zmianami oraz z 2015 r. Dz.U. poz. 1268),
- § 1 ust. 5, § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 września 1997 r. w sprawie służby bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. Nr 109, poz. 704, ze zmianami z 2004 r. Nr 246, poz. 2468 oraz wynikające z 2005 r. Nr 117, poz. 986).

Uzasadnienie:

Zgodnie z art. 237¹¹ § 1 Kodeksu pracy pracodawca zatrudniający więcej niż 100 pracowników tworzy służbę bezpieczeństwa i higieny pracy, zwaną dalej „służbą bhp”, pełniącą funkcje doradcze i kontrolne w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy. W myśl § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 września 1997 r. w sprawie służby bezpieczeństwa i higieny pracy, służbę bhp stanowią wyodrębnione komórki organizacyjne jednoosobowe lub wieloosobowe.

Należy dodać, że zgodnie z § 1 ust. 5 ww. rozporządzenia służba bhp podlega bezpośrednio pracodawcy. U pracodawcy będącego jednostką organizacyjną służba bhp podlega bezpośrednio osobie zarządzającej tą jednostką lub osobie wchodzącej w skład organu

zarządzającego, upoważnionej przez ten organ do sprawowania nadzoru w sprawach z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy.

W § 2 ust. 1 rozporządzenia w sprawie służby bezpieczeństwa i higieny pracy określono zadania tej służby. W myśl tego przepisu do zakresu działania służby bhp należy przykładowo m.in. przeprowadzanie kontroli warunków pracy oraz przestrzegania przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, bieżące informowanie pracodawcy o stwierdzonych zagrożeniach zawodowych, wraz z wnioskami zmierzającymi do usuwania tych zagrożeń, sporządzanie i przedstawianie pracodawcy, co najmniej raz w roku, okresowych analiz stanu bezpieczeństwa i higieny pracy zawierających propozycje przedsięwzięć technicznych i organizacyjnych mających na celu zapobieganie zagrożeniom życia i zdrowia pracowników oraz poprawę warunków pracy, udział w opracowaniu planów modernizacji i rozwoju zakładu pracy oraz przedstawianie propozycji dotyczących uwzględnienia w tych planach rozwiązań techniczno-organizacyjnych zapewniających poprawę stanu bezpieczeństwa i higieny pracy, udział w ustalaniu okoliczności i przyczyn wypadków.

Zgodnie z § 2 pkt 2 Regulaminu Pracy Ministerstwa, ilekroć w Regulaminie jest mowa o pracodawcy – rozumie się przez to Ministerstwo jako jednostkę organizacyjną zatrudniającą pracowników, w imieniu której czynności z zakresu prawa pracy dokonuje dyrektor generalny.

W trakcie czynności kontrolnych ustalono m.in., że z § 33 ust. 1 Regulaminu organizacyjnego Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej wynika, że Biuro Administracyjne odpowiada za realizację spraw związanych z obsługą administracyjno-gospodarczą ministerstwa i realizuje przedsięwzięcia związane z prowadzeniem spraw związanych z gospodarowaniem majątkiem, gospodarką lokalową, zamówieniami publicznymi oraz zapewnia właściwe narzędzia i warunki pracy pracownikom Ministerstwa. Do zadań Biura należy również - oprócz spraw szczegółowo wymienionych w ww. paragrafie - prowadzenie spraw związanych z bezpieczeństwem i higieną pracy w zakresie nadzoru, kontroli, szkoleń i doradztwa (pkt 16).

Natomiast z Regulaminu wewnętrznego Biura Administracyjnego, określającego strukturę organizacyjną Biura Administracyjnego oraz podział i sposób wykonywania realizowanych zadań wynika, że Biuro realizuje zadania określone w § 33 Regulaminu organizacyjnego Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Zgodnie z § 3 ust. 5 Regulaminu, pracownicy Samodzielnego Stanowiska Pracy do Spraw Bezpieczeństwa i Higieny Pracy, w zakresie realizacji zadań wynikających z przepisów o bezpieczeństwie i higienie pracy podlegają bezpośrednio Dyrektorowi Generalnemu.

Na podstawie § 5 ust. 2 pkt 3 Regulaminu wewnętrznego Biura Administracyjnego Dyrektorowi, w ramach bezpośredniego nadzoru, podlegają Samodzielne stanowisko Pracy ds. BHP (pod względem organizacyjnym). Do zadań Samodzielnego Stanowiska Pracy ds. BHP należy prowadzenie spraw związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa i higieny pracy w Ministerstwie, w tym spraw w zakresie nadzoru, kontroli, szkoleń i doradztwa (§ 13). Ze schematu organizacyjnego stanowiącego załącznik do ww. regulaminu wynika,

że Samodzielne Stanowisko Pracy ds. BHP podlega bezpośrednio Dyktorowi Generalnemu (linia ciągła), a organizacyjnie Dyktorowi Biura Administracyjnego (linia przerywana). Również z opisów stanowisk pracy pracowników wykonujących zadania służby bhp wynika, że brak jest stanowiska pośrednio nadzorującego. Natomiast z pkt 2.2 opisu wynika, że stanowiskiem pracy bezpośrednio nadzorującym stanowisko specjalisty do spraw bezpieczeństwa i higieny jest Dyktor Generalny w zakresie merytorycznym, a Dyktor BA w zakresie organizacyjnym.

Z uwagi na powyższe oraz mając na względzie treść przepisu § 1 ust. 5 ww. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 września 1997 r. w sprawie służby bezpieczeństwa i higieny pracy o bezpośredniej podległości służby bhp pracodawcy, w niezgodności z nim mogą pozostawać m.in. zapisy pkt 9 Opisu stanowisk pracy pracowników służby bhp o symbolu BA-V-2(d) oraz BA-V-1(d) w części dotyczącej niezbędnej samodzielności i inicjatywy (wskazano m.in., że *materiały i dokumenty przygotowywane przez osobę na opisywanym stanowisku poddawane są sprawdzeniu i zatwierdzeniu przez przełożonego*) oraz Części IV - Kluczowe obszary odpowiedzialności – zakres zadań punkt 4 Obsługa administracyjna oraz obsługa zasobów rzeczowych Opisu stanowiska pracy będącego wyższym stanowiskiem w służbie cywilnej - Dyktora Biura Administracyjnego (symbol MRPiPS/D/BA/1(a) (wskazano m.in., że do zakresu zadań ww. Dyktora należy m.in. *zapewnienie prawidłowego prowadzenia spraw związanych z ochroną przeciwpożarową oraz bezpieczeństwem i higieną pracy w Ministerstwie.*) Dodatkowo, jak ustalono w trakcie czynności kontrolnych *Informacja o stanie bezpieczeństwa i higieny pracy w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej za 2015 r.* opatrzona została podpisem Sylwii Boratyńskiej – Dyktora Biura Administracyjnego oraz Joanny Michałek – Specjalisty ds. BHP oraz Beaty Markockiej – Specjalisty ds. BHP, choć na przykład w 2013 r. identyczne sprawozdanie podpisane było wyłącznie przez pracowników służby bhp.

Należy zauważyć, że to przede wszystkim w interesie pracodawcy leży, aby w zakładzie pracy przestrzegane były przepisy dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy, a służba bhp była organem niezależnym, podlegającym wyłącznie pracodawcy (w przypadku pracodawcy będącego jednostką organizacyjną podlegającą osobie zarządzającą tą jednostką lub osobie wchodzącej w skład organu zarządzającego, upoważnionej przez ten organ do sprawowania nadzoru w sprawach z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy). Jak wielokrotnie wskazywał w wyrokach Naczelny Sąd Administracyjny, odpowiednia organizacja służby bezpieczeństwa i higieny pracy, w tym sposób jej podporządkowania w hierarchii zakładu pracy, ma kluczowe znaczenie dla należytej realizacji zadań w tym zakresie przez pracodawcę (por. wyrok NSA z dnia 21 marca 2011 r., I OSK 529/11).

Natomiast w ww. warunkach przy obecnym kształcie organizacyjnego usytuowania Samodzielnych Stanowisk Pracy ds. BHP w Biurze Administracyjnym istnieje niebezpieczeństwo, że funkcje doradcze i kontrolne mogą być zależne od kierownictwa wyższego i średniego szczebla, a w takim przypadku nie można mówić już o bezpośredniej

podległości służby bhp pracodawcy i niezwłocznym podejmowaniu przez niego rozstrzygnięć w zakresie bhp.

Z uwagi na powyższe, wniosek inspektora pracy o zapewnieniu wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy przez służbę bezpieczeństwa i higieny pracy podlegającą bezpośrednio pracodawcy zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami jest w pełni zasadny.

Pouczenie:

O terminie i sposobie wykonania ujętych w wystąpieniu wniosków należy zawiadomić inspektora pracy kierującego niniejsze wystąpienie w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia (art. 36 ust. 2 ustawy o Państwowej Inspekcji Pracy).

[IG]

MŁODSZY INSPEKTOR PRACY

I. Gruba
mgr Iwona Gruba

.....
(podpis i pieczęć inspektora pracy)